

[Føged.]

vedkommende nødigst vil. Vedkommende borger vil helst klare sig selv, og så lang tid en ting er forholdsvis usikker, kvier vedkommende sig ved at gå til f. eks. enten sin familie eller sine venner. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede minister, hvor nødvendig en sådan personlig kaution er. Det kan da vel ikke være rigtigt, at staten først vil — skal vi sige lidt modvilligt, i det mindste efter de mange undersøgelser — give tilsagn om lån og derpå forlanger, at 2 gode folk skal stå inde for det, for i så fald må man næsten sige, at så kan vedkommende lånsøger også skaffe pengene derhjemme fra. Jeg mener egentlig, det må være rimeligt, at den personlige kaution går helt ud af administrationen ved denne statslige garantiforpligtelse.

Hertil kommer, at der i loven står, at renten for disse statslån skal være 6 pct. Vi ville finde det rimeligt — og vi havde vist været lettere at få med til en gennemførelse af lovforslaget — hvis der havde stået „markedsrente“. Vi har sådan set noget tilovers for denne ordning ud fra den betragtning, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, specielt under de forhold, vi nu kommer ind i med markedsdannelserne, for at virksomhederne virkelig kan komme i gang, så at vi ikke skal komme til at stå med dårlige beskæftigelsesforhold fremover, men vi finder det rimeligt, at alle har nogenlunde samme lånevilkår, også med hensyn til hvilken rente der skal ydes, og vi havde altså været lidt lettere at få i tale, hvis der havde stået „markedsrente“.

Det er mit håb, at det ændringsforslag, venstre har stillet om, at der ikke skal ydes lån, men kun gives garantier, kan vinde tilslutning i tinget.

Hvad angår lovforslaget om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe, er problemet nøjagtigt det samme; vi ønsker også her, at der ikke skal ydes lån, men garantier. Også her anmoder jeg om tilslutning til venstres ændringsforslag.

Vedrørende de mindre fragtskibe var der et problem, vi ikke fik helt afklaret i udvalget. Jeg vil derfor spørge den højtærede handelsminister, om man i ministeriet videre har drøftet, hvorvidt administrationen for de mindre handelsskibe kan overgå til allerede bestående administra-

tionsgrene. Spørgsmålet blev rejst i udvalget, men vi har ikke forfulgt det dér, og jeg vil derfor gerne rejse det i dag.

Fanger: Udvalgsbehandlingen har ikke ændret vort hovedstandpunkt til disse lovforslag. Vi har derimod set, hvorledes der anvendes en stor administration i forhold til det, som det hele drejer sig om, og at de lån og garantier, der gives, kun forslår som en dråbe i havet, og at der, i det omfang disse lån bliver givet, vil være mindre at udlåne til andre; den samlede mængde kan således ikke blive forøget med disse lån og garantier. Endvidere har vi fået at vide, at i det omfang, det er muligt, vil lån- eller garantisøgere blive henvist til ordningen i henhold til egnsudviklingsloven.

Vi har fået oplyst, at der i de sidste 2 år er givet 238 lån til håndværkere på i alt godt 10 mill. kr., altså et gennemsnit på 40 000 kr. til hver. Til industrien er der i det samme tidsrum bevilget 26 lån på i alt 15 mill. kr., deraf har alene 2 virksomheder fået de 4½ mill. kr. Disse tal viser vist, hvor lidt det hele drejer sig om i forhold til de store investeringer, som er nødvendige både i dag og endnu mere i morgen.

Når man så samtidig får at vide, at det er meningen, at egnsudviklingsloven skal tages op til fornyet overvejelse, så at den kan dække hele landet og ikke som nu kun de steder, hvor der er en slags underudvikling, så finder vi, at hele denne lovgivning er overflødig.

Vi kan imidlertid stemme for de ændringsforslag, som er stillet af venstre, og som vi finder betegner en forbedring i forhold til de oprindelige lovforslag, men forbeholder os at stemme imod lovforslagene ved tredje behandling.

Kirkegaard: Af de oplysninger, vi har fået under udvalgsarbejdet, synes jeg det fremgår, at den støtte, der her er tale om, og som er lovgivningens hensigt og formål, ydes på en fornuftig og hensigtsmæssig måde. Vi har i udvalget fået oplyst, at når der er tale om større beløb, ydes støtten fortrinsvis eller altid som garanti for et lån, medens mindre problemer ordnes ved direkte lån.

Nu vil ingen prøve på at nægte, at denne fremgangsmåde giver en lille favørstilling